

Міністерство освіти і науки України
Київський національний торговельно-економічний університет
Харківський торговельно-економічний коледж

Циклова комісія харчових технологій та готельно-ресторанної справи

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Охорона праці»

(назва навчальної дисципліни)

освітній рівень початковий рівень (короткий цикл) вищої освіти

(назва освітнього рівня)

галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки

(шифр і назва галузі знань)

спеціальність 051 Економіка

спеціалізація Економіка підприємства

(назва спеціалізації)

освітня програма Економіка підприємства

(назва освітньої програми)

мова навчання українська

Харків 2020

Робоча програма навчальної дисципліни «Охорона праці» розроблена на підставі програми навчальної дисципліни «Охорона праці» затвердженої на засіданні Педагогічної ради Харківського торговельно-економічного коледжу КНТЕУ (протокол від «30» 06 2020 р. № 5).

Розробник Дюкарева Г.І. кандидат технічних наук, доцент, викладач циклової комісії харчових технологій та готельно-ресторанної справи

Затверджено на засіданні циклової комісії харчових технологій та готельно-ресторанної справи (протокол від «26» 06 2020 р. № 8).

Голова циклової комісії харчових технологій та готельно-ресторанної справи (Р.Р. Зоря)

Погоджено:

Заступник директора з навчально-методичної роботи Л.М. Біленко

Методист вищої категорії В.М. Тихонович

Завідувач відділення харчових технологій та ресторанного бізнесу О.О. Золотухіна

Опис навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Охорона праці» є складовою освітньої професійної програми підготовки здобувачів освіти початкового рівня (короткого циклу) вищої освіти, галузі знань **05 Соціальні та поведінкові науки**, спеціальності **051 Економіка**.

Метою вивчення навчальної дисципліни «Охорона праці» є формування системи знань з правових, економічних і організаційних питань створення безпечних умов праці, захисту людини на виробництві

Обсяг навчальної дисципліни

Форми здобуття освіти	Кредити ЄКТС	Години	Навчальні заняття				Самостійна робота
			лекції	практичні	семінарські	лабораторні	
Денна	1,5	45	16	14	-	-	15
Заочна	1,5	45	2	4	-	-	39

Навчальна дисципліна «**Основи охорони праці (за професійним спрямуванням)**» вивчається:

- здобувачами освіти за денною формою на 2 курсі у 3 семестрі і передбачає залік
- здобувачами освіти за заочною формою на 3 курсі у 4 семестрі і передбачає: залік

Статус навчальної дисципліни: обов'язкова

Передумовами вивчення навчальної дисципліни «Охорона праці» є оволодіння фаховими компетентностями, що сформувався у здобувачів освіти при вивченні таких навчальних дисциплін, як «Інформатика і комп'ютерна техніка», «Безпека життєдіяльності», «Екологія».

Очікувані результати навчання: передбачувані результати вивчення навчальної дисципліни «Охорона праці» мають стати складниками таких програмних результатів навчання. Демонструвати уміння забезпечувати безпечність праці з дотриманням відповідних вимог, організувати проведення інструктажу працівників підприємства з правил безпечної експлуатації торгово-технологічного обладнання, технологічного устаткування, інвентарю тощо. Розробляти та підтримувати здоровий режим роботи та відпочинку (ПРН4).

Здобувач освіти має розумітися на таких питаннях, як:- законодавчі та нормативні документи з охорони праці; державне управління охороною праці в Україні, основні завдання управління охорони праці, порядок формування служби охорони праці на підприємстві, розслідування та облік нещасних випадків, професійних захворювань і аварій, нормативно-правові акти з охорони праці, державний нагляд та громадський контроль за охороною праці, умови праці на виробництві, їх класифікацію і нормування; виробничі шкідливості й методи захисту людини від їх негативного впливу; виробниче середовище і його вплив на людину, правила охорони праці під час експлуатації ЕОМ, економічні аспекти охорони праці. **Уміти** : ідентифікувати небезпечні та шкідливі виробничі фактори, що супроводжують працю на виробництві; організувати вирішення питань охорони праці на виробництві; використовувати нормативні документи та забезпечувати безпечні й нешкідливі умови праці на виробництві; організувати та брати участь у розслідуванні нещасних випадків, професійних захворювань та аварій на виробництві; аналізувати витрати на покращення умов і охорону праці;

Критерії оцінювання результатів навчання

Рівні компетентності	Критерії оцінювання	За 100-бальною шкалою
Низький (недостатній)	Здобувач освіти не засвоїв більшості тем програми навчальної дисципліни, не вміє викласти зміст більшості основних питань. Не виконав більшості завдань кожної теми та поточного контролю в цілому. Володіє навчальним матеріалом на рівні елементарного розпізнавання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів, викладає його фрагментарно.	1–34
	Здобувач освіти засвоїв лише окремі питання програми навчальної дисципліни. Не вміє достатньо самостійно викласти зміст більшості питань. Виконав лише окремі завдання кожної теми та поточного контролю в цілому. Володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу.	35–59
Середній (репродуктивний)	Здобувач освіти недостатньо повно та ґрунтовно засвоїв деякі теми програми навчальної дисципліни, не вміє самостійно викласти зміст деяких питань. Окремі завдання кожної теми та поточного контролю виконав не повністю, володіє матеріалом на репродуктивному рівні, здатний відтворити значну його частину, робить спроби аргументувати відповідь прикладами, може відтворити значну частину теоретичного матеріалу.	60–74
Достатній (конструктивний)	Здобувач освіти недостатньо повно та ґрунтовно засвоїв окремі питання програми навчальної дисципліни. Вміє самостійно викласти зміст основних питань, виконав завдання кожної теми та поточного контролю в цілому, дає досить повну відповідь на поставлені запитання з незначними не точностями. Певною мірою володіє вивченим обсягом матеріалу, в тому числі і застосовує його при виконанні практичних завдань. Розв'язує практичні завдання в стандартних ситуаціях, може наводити окремі власні приклади на підтвердження своїх думок.	75–89
Достатній (творчий)	Здобувач освіти повно та ґрунтовно засвоїв всі теми навчальної програми вміє вільно та самостійно викласти зміст всіх питань програми навчальної дисципліни, виявляє глибокі теоретичні знання та уміння застосовувати їх у різноманітних ситуаціях, розуміє значення навчальної дисципліни для своєї професійної підготовки, повністю виконав усі завдання кожної теми та поточного контролю в цілому. Може наводити переконливі оригінальні приклади з практики для доведення власної позиції. Брав участь в олімпіадах, конкурсах, конференціях.	90–100

Засоби діагностики результатів навчання, методи їх демонстрування

У процесі навчання студентів використовуються наступні методи контролю: систематичний поточний контроль знань під час практичних занять у формі вибіркового усного опитування та тестових завдань, участі в обговоренні проблемних питань, розв'язання самостійних завдань, рубіжний контроль у формі стандартизованого опитування за теоретичними питаннями, виконання студентами письмових тестових завдань. оцінювання рівня виконання самостійної

роботи.

Програма навчальної дисципліни

Зміст навчальної дисципліни за модулями та темами

Модуль 1 Правові та організаційні питання охорони праці.

Тема 1.1 Нормативно-правове регулювання охорони праці

Мета і завдання охорони праці. Законодавство з охорони праці. Основні положення Закону України "Про охорону праці". Основні положення Кодексу законів про працю України.

Тема 1.2 Державне управління охороною праці в Україні

Концепція вдосконалення управління охороною праці. Основні функції Державного Департаменту з нагляду за охороною праці. Державний нагляд та громадський контроль за охороною праці. Державна політика в галузі охорони праці. Повноваження органів, які здійснюють державне управління охороною праці.

Тема 1.3 Управління охороною праці на виробництві

Функції управління охороною праці. Служба охорони праці на підприємстві.

Принципи та види контролю за охороною праці. Управління охороною праці та обов'язки роботодавця. Інструктажі з питань охорони праці. Стимулювання охорони праці. Фінансування охорони праці.

Тема 1.4 Умови праці на виробництві, їх класифікація і нормування

Праця та її психофізіологічні особливості. Зміст поняття "умови праці".

Класифікація і нормування умов праці. Класи, на які поділяються умови праці.

Категорії за ступенем важкості, на які поділяються умови праці.

Тема 1.5 Аналіз і профілактика профзахворювань і виробничого травматизму

Положення про розслідування та облік нещасних випадків, професійних захворювань та аварій на виробництві. Класифікація нещасних випадків. Причини нещасних випадків. Методи аналізу травматизму. Розслідування та облік нещасних випадків невиробничого характеру.

Модуль 2 Основи фізіології, гігієни праці та виробничої санітарії. Основи техніки безпеки

Тема 2.1б Виробничі шкідливості й методи захисту людини від їх негативного впливу

Класифікація виробничих шкідливостей. Види шкідливих факторів. Мікроклімат виробничих приміщень. Заходи щодо зниження негативного впливу мікроклімату. Економічна оцінка впливу виробничих шкідливостей. Заходи захисту від шуму та вібрації. Захист вад іонізуючих випромінювань. Захист від електромагнітних випромінювань. Економічна оцінка впливу виробничих шкідливостей. Економічна оцінка заходів щодо покращення умов праці.

Тема 2.2 Виробниче середовище і його вплив на людину

Основні чинники виробничого середовища, що впливають на працездатність людини. Оцінка факторів виробничого середовища. Психічна, соціальна та професійна адаптація в процесі праці.

Тема 2.3 Правила охорони праці під час експлуатації ЕОМ

Гігієнічні вимоги до організації роботи з візуальними дисплейними терміналами (ВДТ) електронно обчислювальних машин (ЕОМ). Гігієнічні вимоги до параметрів виробничого середовища з ВДТ ЕОМ ТА ПЕОМ. Гігієнічні вимоги до організації і обладнання робочих місць з ВДТ ЕОМ та ПЕОМ. Розміщення робочих місць з ЕОМ в приміщенні. Засоби захисту людини від дії електромагнітної проникності. Вимоги до освітлення приміщень та робочих місць з ВДТ. Розміщення робочих місць відносно вікна. Вимоги до проведення профілактичних медичних оглядів користувачів ВДТ?

Тема 2.4 Економічні аспекти охорони праці

Оцінка стану охорони праці на підприємствах.. Витрати на покращення умов і охорони праці. Методика оцінки економічної та соціальної ефективності заходів щодо покращення умов і охорони праці.

Структура навчальної дисципліни

Назви модулів і тем	Кількість годин														
	усього	денна форма							заочна форма						
		аудиторні	у тому числі					самостійна робота	аудиторні	у тому числі				самостійна робота	
			лекції	практичні	семінарські	лабораторні	лекції			практичні	семінарські	лабораторні			
Модуль 1 Правові та організаційні питання охорони праці.															
Тема 1.1 Нормативно-правове регулювання охорони праці	7	-	--	-	-	-	7	-	-	-	-	-	-	4	
Тема 1.2 Державне управління охороною праці в Україні	4	4	2	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4	
Тема 1.3 Управління охороною праці на виробництві	4	4	2	2	-	-	-	2	2	-	-	-	-	4	
Тема 1.4 Умови праці на виробництві, їх класифікація і нормування	4	4	2	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5	
Тема 1.5 Аналіз і профілактика профзахворювань і виробничого травматизму	4	4	2	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4	
Разом за модулем 1	23	16	8	8	-	-	7	2	2					21	
Модуль 2 Основи фізіології, гігієни праці та виробничої санітарії. Основи техніки безпеки															
Тема 2.1 Виробничі шкідливості й методи захисту людини від їх негативного впливу	4	2	2	--	-	-	2	-	-	-	-	-	-	4	
Тема 2.2 Виробниче середовище і його вплив на людину...	6	4	2	2	-	-	2	-	-	-	-	-	-	4	
Тема 2.3 Правила охорони праці під час експлуатації ЕОМ	6	4	2	2	-	-	2	2	-	2	-	-	-	4	
Тема 2.4 Економічні аспекти охорони праці	6	4	2	2	-	-	2	2	-	2	-	-	-	6	
Разом за модулем 2	22	14	8	6	-	-	8	4	-	4				18	
Усього	45	30	16	14	-	-	15	6	2	4				39	

Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Години	
		денна форма	заочна форма
Модуль 1 Правові та організаційні питання охорони праці.			
1	Тема 1.2 Державне управління охороною праці в Україні		
	Тема практичного заняття. Аналіз законодавства з охорони праці	2	-
2	Тема 1.3 Управління охороною праці на виробництві		
	Тема практичного заняття. <i>Розслідування нещасних випадків, професійних захворювань та аварій на виробництві</i>	2	-
3	Тема 1.4 Умови праці на виробництві, їх класифікація і нормування		
	Тема практичного заняття <i>Аналіз безпеки ураження людини електричним струмом "</i>	2	-
4.	Тема 1.5 Аналіз і профілактика профзахворювань і виробничого травматизму		
	Тема практичного заняття. <i>Аналіз захисного заземлення електроустановок "</i>	2	-
Разом за модулем 1		8	
Модуль 2 Основи фізіології, гігієни праці та виробничої санітарії. Основи техніки безпеки			
1	Тема 2.2 Виробниче середовище і його вплив на людину		
	Тема практичного заняття. <i>Визначення соціальної ефективності заходів з охорони праці.</i>	2	-
2	Тема 2.3 Правила охорони праці під час експлуатації ЕОМ		
	Тема практичного заняття. <i>Розрахунок річної економії від зменшення рівня захворюваності.</i>	2	2
3.	Тема 2.4 Економічні аспекти охорони праці		
	Тема практичного заняття. <i>Методика оцінки економічної ефективності заходів щодо покращення умов і охорони праці</i>	2	2
Разом за модулем 2		6	4
Усього		14	4

Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Години	
		денна форма	заочна форма
	-		

Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Години	
		денна форма	заочна форма
	-		
Усього			

Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Години	
		денна форма	заочна форма
Модуль 1 Правові та організаційні питання охорони праці.			
1	Тема 1.1 Нормативно-правове регулювання охорони праці	7	4

2	Тема 1.2. Державне управління охороною праці в Україні	-	4
3	Тема 1.3. Управління охороною праці на виробництві	-	4
4	Тема 1.4. Умови праці на виробництві, їх класифікація і нормування	-	5
5	Тема 1.5. Аналіз і профілактика профзахворювань і виробничого травматизму	-	4
Разом за модулем 1		7	21
Модуль 2 Основи фізіології, гігієни праці та виробничої санітарії. Основи техніки безпеки			
1	Тема 2.1. Виробничі шкідливості й методи захисту людини від їх негативного впливу	-	4
2	Тема 2.2 Виробниче середовище і його вплив на людину	-	4
3	Тема 2.3. Правила охорони праці під час експлуатації ЕОМ	-	4
4	Тема 2.4 Економічні аспекти охорони праці	-	6
Разом за модулем 2		-	18
Усього		7	39

Форми поточного та підсумкового контролю: усний, письмовий, практичний, тестовий, модульний контроль; диференційний залік.

Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна (за потребою). Спеціального обладнання та програмного забезпечення при вивченні навчальної дисципліни програмою не передбачено, але передбачене широке використання навчальних презентацій.

Рекомендовані джерела інформації

Основні

1. Конституція України: офіц. текст. Київ: КМ, 2013. 96с.
2. Основи охорони праці: підручник /М.С. Одарченко та ін. Харків: Стиль-Издат, 2017. 334 с.
3. Основи охорони праці. Курс лекцій: Навчальний посібник для студентів вищих педагогічних навчальних закладів всіх спеціальностей за освітньо кваліфікаційним рівнем «бакалавр»/А.І. Ткачук та ін. 2-ге вид. Кропивницький: ПП «Центр оперативної поліграфії «Авангард», 2017. 156 с.
4. Про вищу освіту: Закон України від 01.07.2014р. № 1556-VII (Редакція станом на 25.09.2020)
5. Про охорону праці: Закон України від 14.10. 1992р. N 2695-XII (Редакція станом на 27.10. 2020р.)
6. Кодекс законів України про працю: від 30.05.2019р. № 262728-VIII. Відомості Верховної Ради України. 2019.
7. Радченко Л.О., Смирнитська М.Б., Трищ Р.М. Охорона праці в галузі. Ресторанне господарство і торгівля: навч. посіб. для студентів вищих навчальних закладів. Харків: Світ Книги, 2014. 362с.

Додаткові

8. Третьяков О.В. Охорона праці: навч. посіб. з тестовим комплексом на CD. Київ: Знання, 2011. 167с.+ компакт-диск.
9. Зеркалов Д.В. Охорона праці в галузі. Загальні вимоги: навч. посіб. Київ: Основа, 2011. 551с.
10. Коваль О.А. Основи охорони праці: Практикум. Київ: Київ. нац. торг. - економ. ун-т, 2014. 420с.
11. Бедрій Я.І. Основи охорони праці: навч. посіб. для студентів вищих навчальних закладів 4-те вид., перероб. і доп. Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2014. 240 с.
12. Агеев Є.Я. Основи охорони праці: навч.-метод. посіб. Львів: Новий Світ-2009, 2011. 404с.

